

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Trnavský samosprávny kraj
4. Názov projektu	Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou v Trnavskom samosprávnom kraji 2
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY5
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub bez výstupu - Klub učiteľov pre poľnohospodárske a potravinárske predmety
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	26. 05. 2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie Sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda 929 38 č. m. 201 Online cez aplikáciu MS TEAMS
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Juliana Gáspárová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.dunagro.sk www.trnava-vuc.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Téma: Informácie o Africkom more ošípaných „AMO“

kľúčové slová: - africký mor ošípaných (AMO) je vírusová, infekcia domácich ošípaných, európskych diviakov, amerických diviakov a afrických divo žijúcich sviňovitých (prasa bradavičnaté, diviak štetinatý, diviak madagaskarský, diviak pralesný), morbidita, mortalita, monitoring, ohniska nákazu, opatrenia, registrácia fariem, laboratórna diagnostika, zásady biologickej bezpečnosti.

stručná anotácia:

Hlavnou témou a riešenou problematikou v klube učiteľov pre poľnohospodárske a potravinárske predmety bolo informovať členov klubu o aktuálnych skutočnostiach vírusového ochorenia AMO vo svete a na Slovensku.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Africký mor ošípaných (AMO) je vírusová, vysoko kontagiózna infekcia domácich ošípaných, európskych diviakov, amerických diviakov a afrických divo žijúcich sviňovitých (prasa bradavičnaté, diviak štetinatý, diviak madagaskarský, diviak pralesný).

Prejavuje sa rýchlym priebehom, s vysokými horúčkami, celkovou apatiou, slabosťou, inapetenciou, hnačkami, pneumóniou a krvácaninami rôznej veľkosti a tvaru v podkoží, na slizniciach, serózach a v tkanivách rôznych orgánov, pričom sa vyznačuje vysokou morbiditou a mortalitou (85 až 100%). AMO je veľkou hrozbou pre chov domácich ošípaných a výkon poľovníctva nielen u diviačej zveri.

V prípade výskytu AMO sa v ohnisku nákazy usmrcujú všetky domáce ošípané a zastavuje resp. obmedzuje sa obchodovanie so živými ošípanými, spermou, vajíčkami, embryami, bravčovým mäsom a výrobkami z bravčového mäsa.

Pri potvrdení choroby u diviačej zveri sa zastavuje, resp. reguluje poľovania nielen na diviakov, ale aj ostatnú voľne žijúcu zver, obmedzuje sa pohyb v lese a zastavuje sa obchodovanie z mäsom diviakov vrátane produktov.

Táto choroba bola prvotne rozšírená v krajinách subsaharskej Afriky a v súčasnosti sa na takmer celom kontinente vyskytuje endemicky.

Do Európy bol AMO prvý krát zavlečený v 50-tych rokoch minulého storočia (Portugalsko, Španielsko neskôr aj Francúzsko, Belgicko, Holandsko) a jej zavlečenie bolo pravdepodobne spôsobené kuchynským odpadom z leteckej dopravy z afrických štátov. Z prvej infekčnej vlny zostal iba endemický výskyt AMO na Sardínii v Taliansku.

Na územie Európskej únie (Pobaltské krajiny a Poľsko) prenikol africký mor ošípaných v roku 2014 prostredníctvom infikovaných diviakov z územia Bieloruska a Ruskej federácie, pričom potvrdzovanie nových a nových prípadov do roku 2017 sa stalo prakticky bežným .

V roku 2017 sa ku krajinám s výskytom AMO pridala Česká republika (jún 2017, výskyt u diviakov) a Rumunsko (júl 2017, domáce ošípané).

Pri hodnotení rizika zavlečenia nákazy je Slovenská republika už takmer „obkolesená“ krajinami, ktoré vírus na svojom území diagnostikovali a má jednu z najhorších pozícií z hľadiska prenosu nákazy z okolitých štátov - Česká republika, Poľsko, Ukrajina, Maďarsko.

Na základe týchto skutočností pre Slovensko ide o veľmi nepriaznivú situáciu na ktorú sa v zmysle národného kontrolného programu pre AMO v Slovenskej republike bolo zriadenie expertnej skupiny zainteresovaných strán a odborníkov a prijatím nasledovných záverov.

- vydanie opatrení pre poľovné revíry v blízkosti hranice s Maďarskom, narábania s telami diviakov, vyhľadávania uhynutých tiel diviacej zveri, systému laboratórnej diagnostiky, zákazu kŕmenia diviakov či odstraňovania vedľajších živočíšnych produktov,
- pomenovanie systému registrácie fariem , kde sa bude chovať výhradne 1 ošípaná, umožnenie predaja (jatočných ošípaných na domácu zabíjačku, resp. dochovanie) od registrovaných chovateľov(FO/PO); k daneému sa vydáva usmernenie pre RVPS v SR a chovateľov ošípaných aby bol systém jednoduchý, jasný, zrozumiteľný a ľahko realizovateľný,
- systém laboratórnej diagnostiky na referenčnom pracovisku VU Zvolen z hľadiska kapacít a rýchlosti vyšetovania dodaných vzoriek na potvrdenie /vyvrátenie prítomnosti vírusu AMO u diviakov, od ktorých boli vzorky v zmysle stanoveného národného programu dohľadu odobraté,
- posilnenie spolupráce a výmeny informácií medzi všetkými aktérmi, ktorých sa problematika boja s AMO týka,
- určenie systému spolupráce s veterinárnym asanačným podnikom pokiaľ ide o neškodné odstraňovanie tiel uhynutých diviakov resp. VŽP,
- zvyšovanie povedomia o nebezpečenstve nákazy a možnosti predchádzania zavlečenia resp. jej šírenia nákazy medzi chovateľmi ošípaných resp. poľovníkmi.

Oznam pre chovateľov ošípaných v nárazníkovej zóne

1. v prípade úhynu domácej ošípanej je majiteľ zvierat'a povinný tento úhyn ihneď nahlásiť príslušnej Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe a príslušnému súkromnému veterinárnemu lekárovi,
2. povinnosť nahlásenia úhynu zvierat'a a podozrenie z nákazy vyplýva chovateľovi zo Zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a následných právnych predpisov,

3. pri nedodržaní týchto povinností hrozí chovateľovi sankcia v zmysle platnej legislatívy a to vo výške od 400 do 1000 eur v prípade fyzickej osoby a od 10 000 do 160 000 eur v prípade fyzickej osoby podnikateľa alebo právnickej osoby,
4. Chovateľ je povinný okrem toho podľa § 23 ods. 1 citovaného zákona oznámiť na príslušnú RVPS v SR aj dátum a čas vykonania domácej zakáľačky minimálne jeden pracovný deň vopred.

Opatrenia – nárazníkové zóny – diviacia zver

1. Celoročný intenzívny lov diviacej zveri za účelom monitoringu AMO a znižovania denzity diviacej zveri v poľovnom revíri,
2. Opatrenia na zníženie denzity diviacej zveri a dosiahnutie normovaných kmeňových stavov,
3. Sanáciu uhynutej diviacej zveri a vedľajších živočíšnych produktov z ulovenej zveri,
4. Dodržiavanie opatrení pri manipulácii s ulovenými diviakmi, ich zvyškami ako aj s uhynutými diviakmi zabraňujúce šíreniu AMO,
5. Opatrenia na odber a predkladanie vzoriek na vyšetovanie všetkej ulovenej zveri (a nájdenej uhynutej diviacej zveri),
6. Vykonávanie monitoringu u diviacej zveri a odber vzoriek iba osobami vyškolenými na prehliadku zveri po ulovení na mieste alebo osobami vyškolenými regionálnou veterinárnou a potravinovou správou na odber vzoriek na KMO,
7. Vedenie evidencie užívateľom poľovného revíru o každom ulovenom, uhynutom diviakovi a rozdelení diviny,
8. Možnosť uvádzať na trh ulovené diviaky a premiestniť mimo poľovný revír (PR) až po obdržaní negatívneho laboratórneho výsledku na AMO,
9. Možnosť premiestňovania živo odchytených diviakov mimo poľovný revír len do zvernic v rámci nárazníkovej oblasti a so súhlasom príslušnej RVPS,
10. Predkladať mesačne príslušnému odboru pozemkového a lesného okresného úradu hlásenia o love a úhyne diviacej zveri podľa ich usmernenia.

Prevenčia – v chovoch ošípaných

- ✓ dodržiavať v chovoch **zásady biologickej bezpečnosti** (dôkladné oplotenie farmy, dezinfekčné brody, evidencia a kontrola pohybu dopravných prostriedkov a osôb, prezliekanie zamestnancov a návštevníkov farmy, dodržiavať čierno-biely systém),
- ✓ **zamedziť vniknutiu diviakov** do areálu farmy, prípadne ich kontaktu s krmivom a stelivo,
- ✓ rešpektovať **zákaz skrmovania kuchynských odpadov** a výrobkov z diviacieho mäsa,
- ✓ **zákaz skladovať krmivo** pre ošípané v dosahu diviakov,
- ✓ **zákaz skladovať podstielkovú slamu** v dosahu diviakov min. 90 dní pred jej použitím,
- ✓ pravidelné klinické prehliadky zvierat v chove.

Prevenia – pre užívateľov poľovných revírov (diviaky)

- ✓ odber a zaslanie vzoriek na vyšetrenie od všetkých nájdených **uhynutých diviakov**,
- ✓ neškodné odstránenie kadáverov uhynutých diviakov **do kafilérie alebo hlbokým zakopaním (2m) resp. spálením na mieste úhynu**,
- ✓ intenzívny odlov diviacej zveri (selektívny) počas celého roka a vyšetrenie všetkých **chorých a podozrivých diviakov**,
- ✓ dodržiavanie normovaných kmeňových stavov, vekovej a pohlavnej štruktúry populácie, lovom všetkých vekových kategórií,
- ✓ **zákaz prikrmovania diviakov** (výnimka iba za účelom vnadenia),
- ✓ dodržiavanie **biologických zásad** pri manipulácii s telami a vývrhmi z ulovených diviakov,
- ✓ odber a zaslanie vzoriek na vyšetrenie **od ulovených diviakov** podľa **inštrukcií RVPS**.

13. Závery a odporúčania:

V závere členovia klubu spoločne konštatovali, že táto téma je veľmi aktuálna a v dnešnej dobe je omnoho dôležitejšia ako predtým, nakoľko nebezpečenstvo rozšírenia AMO na ďalšie územie v SR okrem nákazy prostredníctvom infikovaných diviakov zohráva dôležitú rolu aj potenciálny prenos nákazy prostredníctvom ľudského faktora, z toho vyplýva úloha pre nás ako učiteľov, aby žiaci boli informovaní o tejto téme a aby vedeli, že odhadzovanie zvyškov potravín nutné realizovať do uzatvárateľných nádob pre potraviny kvôli prevencii šírenia tejto vírusovej choroby.

Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Ľudovít Fodor
Dátum	26. 05. 2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Juliana Gáspárová
Dátum	26. 05. 2021
Podpis	

Príloha: Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Trnavský samosprávny kraj
Názov projektu:	Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou v Trnavskom samosprávnom kraji 2
Kód ITMS projektu:	312011AGY5
Názov pedagogického klubu:	Pedagogický klub bez výstupu - Klub učiteľov pre poľnohospodárske a potravinárske predmety

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: SOŠ rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským, Námestie Sv. Štefana 1533/3, Dunajská Streda
Pre epidemiologickú situáciu realizované online cez aplikáciu MS TEAMS

Dátum konania stretnutia: 26. 05. 2021

Trvanie stretnutia: 14:00 - 17:00

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Ing. Juliana Gáspárová		Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie Sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda

2.	PaedDr. Csilla Mészáros		Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie Sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda
3.	Ing. Iván Ūrögi		Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie Sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda
4.	Ing. Ľudovít Fodor		Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie Sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda
5.	Gabriela Danáčová		Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie Sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda
6.	PaedDr. Anita Bíró		Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie Sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda
7.	Ing. Margita Fucseková		Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie Sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda
8.	Ing. Ferdinand Fekete		Stredná odborná škola rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským Námestie Sv. Štefana 1533/3 Dunajská Streda